

NA SLOVESA OD LESA

Přítomný čas prostý – skládej věty

Na slovesa od lesa slouží k velmi účinnému procvičování přítomného času prostého. Obsahuje zájmena, podstatná jména a slovesa, která děti různě kombinují a díky tomu trénují a automatizují větné vzorce v přítomném čase prostém. Pomůcku můžete používat v počáteční fázi výuky, kdy děti tvoří oznamovací věty a procvičují koncové „esko“ ve třetí osobě čísla jednotného, avšak výborně slouží k nácviku otázky a záporných vět.

Příprava pomůcky:

Horní pruh:

Podměty ve třetí osobě čísla jednotného – HE, SHE, IT, MY FRIEND, TOM, OUR CAT si děti červenou pastelkou podtrhnou čarou a tečkou připomínající ležatý vykřičník. Podměty I, YOU, WE, THEY děti zvýrazní modrými vlnkami jako vodní vlny.

Prostřední pruh:

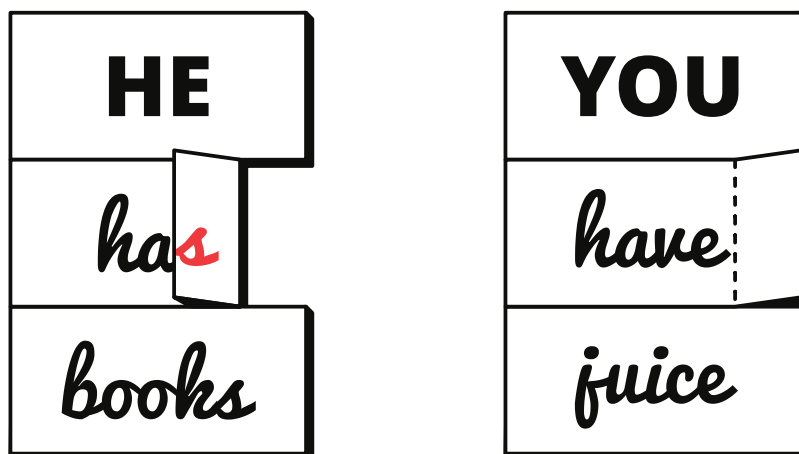
Děti vybarví všechna prázdná „eska“ červenou pastelkou a pravou část pruhu ohnou tak, aby červené „esko“ mohlo utvořit poslední písmeno slovesa, například: LIKE – LIKE**S**...

Psací písmeno S vypadá jako plamínek a ležatý vykřičník jako sirka. Tuto podobnost využijeme jako pomocníka k procvičení přítomného času prostého. Pokud se na začátku věty objeví HE, SHE, IT, MY FRIEND, TOM, OUR CAT (zatím slovo podmět ve třetí osobě čísla jednotného nepoužíváme), sirka pod slovem škrtně a zapálí plamínek u slovesa. Děti ohnou pravou část prostředního pruhu a „esko“ přiloží na konec slovesa. Akci můžete doplnit i zvukovým efektem „húu, húu“ jako když jede hasičské auto k požáru. Otočením a přiložením červeného „eska“ ke slovu vznikne správný tvar slovesa LIVE**S**, LIKE**S**, PLAY**S**... Pozor u slovesa HAVE musí pravá část prostředního pruhu zakrýt dvě písmena VE, aby vzniklo správně HAS**S**.

Vlnky značí vodu, která hasí požár. Proto pokud použijeme na začátku věty zájmena I, YOU, WE, THEY, vylije se voda, která uhasí plamínek u slovesa. Akci můžete doplnit zvukovým efektem „tsss“ jako když voda hasí oheň. Děti narovnájí pravou část prostředního pruhu a červené „esko“ zmizí. Jakákoliv personifikace jazykových jevů dětem pomůže k pochopení a navodí příjemnou pracovní atmosféru.

Dolní pruh:

Malé obrázky ponechejte černobílé nebo si je děti mohou vybarvit podle vlastní fantazie.

Kartu s pomocnými slovesy **DO** / **DOeS** / **don't** / **doesn't** + ? děti rozstříhají podle stříhací čáry na 5 kartiček, žlutou fixou nebo pastelkou vybarví prázdná písmena, D, O, d, o, e, n, t, **S** červeně a uloží do obálky, kterou nalepí na zadní stranu obálky Na slovesa od lesa. Malé šipečky na okrajích kartiček dětem napovídají, ke kterému pruhu kartičky patří.

Práce s pomůckou

Věty oznamovací:

Vyučující česky diktuje věty. Děti otáčením pruhů v sešitku věty skládají v anglickém jazyce a skupinově, ve dvojicích nebo jednotlivě nahlas čtou věty. Vyučující věty různě obměňuje, ale tak, aby změnil jen jedno slovo ve větě.

Například: „**Oni** mají rádi fotbal. **On** má rád fotbal.“ (*húu, hoří, u slovesa vyskočí plamínek*). Děti otočí pravou část prostředního pruhu s červeným „eskem“ na **LIKE****S**. **My** máme rádi fotbal. (*tssss, voda uhasí plamínek*). Děti otočí pravou část prostředního pruhu s červeným „eskem“ zase nazpět na **LIKE**. **Já** mám rád fotbal. Já **hrají** fotbal. **Oni** hrají fotbal. Oni hrají **na kytaru**. **Ona** hraje na kytaru. (*húu, hoří, u slovesa vyskočí plamínek*). Děti otočí pravou část prostředního pruhu s červeným „eskem“ na **PLAY****S**.

Pozor změna! Nová věta: „**Ty** nosíš trička. **Ona** nosí trička. **Já** nosím trička. Já **mám ráda** trička. **On** má ráda trička. **Oni** mají rádi trička. Oni **mají** trička. **My** máme trička. **Ty** máš trička.“

Obdobným způsobem tvoříme další věty oznamovací. Diktované věty děti také zapisují. Po dobrém procvičení a zautomatizování oznamovacích vět v přítomném čase prostém pokračujeme větami tázacími.

Věta tázací:

Děti si vytáhnou z obálky na poslední straně sešitku 3 kartičky **DO** / **DOeS** / **?** Při tvorbě otázky v přítomném čase prostém začínějte od otazníku, protože otazník na konci věty vždy znamená změnu na začátku věty.

DO / **?** Připomeneme dětem, že slovesa LIKE, LIVE, PLAY...ve větě zásadně nikdy nikam nechodí (na rozdíl od tvarů slovesa BE, CAN, HAVE GOT) a už vůbec ne na začátek věty. Díky sešitku děti názorně vidí, že to ani není možné. Slovesa jsou pevně připnuta uprostřed. Slovesa v sešitku a mnoho jim podobných jsou prostě pohodlní „knedlíci.“ Sedí pořád na stejném místě, popíjí s ostatními slovy čaj a spokojeně klábosí o počasí. Pokud se na konci věty objeví otazník, jen líně zavolají: „**DO**, udělej prosím otázku!“ **DO** je naopak strašně ochotné a sportovně založené sloveso. Aby ne, vždyť **DO** v překladu znamená „dělat“. A proto rádo a ochotně vyskočí a nadšeně běží „udělat“ otázku (jakákoliv personifikace gramatických jevů dětem pomůže k pochopení tvorby otázky).

Vyučující česky diktuje oznamovací věty, různě je obměňuje a sérii uzavře tázacími větami. Děti otáčením pruhů v sešitku věty skládají v anglickém jazyce, přikládají kartičky a skupinově, ve dvojicích nebo jednotlivě nahlas čtou věty.

Například: „**Já** mám džus. **Ty** máš džus. Ty **piješ** džus. Piješ džus? *Děti na konci věty otazníkem zakryjí tečku. DO vystartuje, běží a usadí se na začátek věty. Je tedy krásně vidět, že sloveso zůstává na svém místě a otázku v anglickém jazyce vytvoříme s pomocí otazníku a pomocného slovesa DO.* **Máš rád** džus? **Máš** džus?“

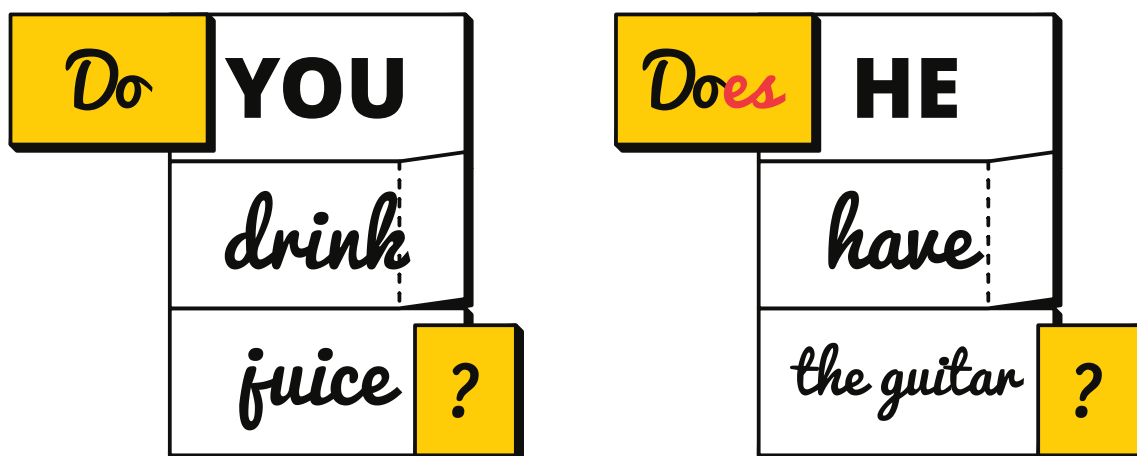
Pozor změna! Nová věta: „**My** máme knihy. **Oni** mají knihy. Oni **čtou** knihy. Čtou oni knihy? *Děti na konci věty otazníkem zakryjí tečku. DO vystartuje, běží a usadí se na začátek věty. Je tedy krásně vidět, že sloveso zůstává na svém místě a otázku v anglickém jazyce vytvoříme s pomocí otazníku a pomocného slovesa DO.* **Mají** oni knihy? **Mají** oni **rádi** knihy?“

DOeS / **?** Obdobně pracujeme se slovesy ve třetí osobě čísla jednotného a pomocným slovesem **DOeS**. Povyprávíme dětem kraťoučký příběh, že červené „esko“ se kdysi v parku u průlezek strašně pohádalo s otazníkem. Možná se prý i popraly. Proč? To už opravdu nikdo neví. Říkají se sice jisté pomluvy, ale kdo by jim věřil. Bylo to dost dávno. Každopádně „esko“ tak strašně otazník nesnáší, že když se ten křivý otazník objeví na konci věty, „esko“ utíká dopředu a úhlednou smyčkou (= psací e) se přiváže k obětavému **DO**, se kterým má naopak dobré vztahy a léta s ním kamarádí (příběh napomůže k pochopení jazykového jevu a navodí příjemnou pracovní náladu). Vznikne pomocné sloveso **DOES**.

Vyučující česky diktuje oznamovací věty, různě je obměňuje a sérii uzavře tázacími otázkami. Například: „**Já** mám tu kytaru. **On** má tu kytaru. (*húu, hoří, u slovesa vyskočí plamínek*). Děti otočí pravou část prostředního pruhu s červeným „eskem“ na **HAS**. Má on tu kytaru? *Děti na konci věty otazníkem zakryjí tečku a protože se „esko“ nesnáší s otazníkem, vystartuje, běží na začátek věty přidá se k DO – vznikne DOeS. Děti narovnájí pravou část prostředního pruhu s červeným S, vznikne HAVE a na začátek věty položí DOeS. Líbí se mu ta kytara? Hraje on na tu kytaru?*“

Pozor změna! Nová věta: „**Já** bydlím v domě. **Ono** bydlí v domě. Bydlí ono v domě? Bydlí ono v té zahradě? **Hrává si** ono v té zahradě? Hrává ono **fotbal**?“

Po dobrém procvičení zvlášť **DO** - ? a zvlášť **DOes** - ? vyučující samozřejmě diktuje a obměňuje věty ve všech osobách. Je důležité, aby děti věty nahlas nejen četly, ale i zapisovaly do sešitu.

Věta záporná: Děti si vytáhnou z obálky na poslední straně sešitku 2 kartičky **don't** / **doesn't**.

don't Vyučující česky diktuje oznamovací věty, různě je obměňuje a sérii uzavře zápornými větami. Děti otáčením pruhů v sešitku věty skládají v anglickém jazyce, přikládají kartičku **don't** a skupinově, ve dvojicích nebo jednotlivě nahlas čtou věty.

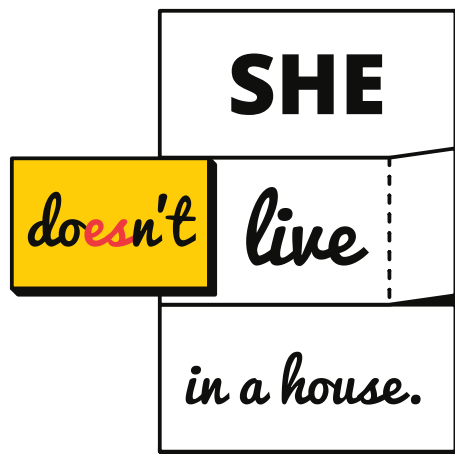
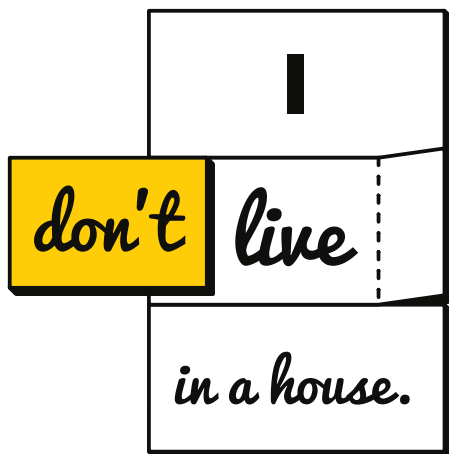
Například: „**Já** bydlím v domě. **Ty** bydlíš v domě. Ty **nebydlíš** v domě. Děti položí kartičku se záporným tvarem **don't** před prostřední pruh a názorně vidí, že sloveso se nijak nemění, zůstává na svém místě a zápornou větu utvoří pomocné sloveso **don't**. **My** nebydlíme v domě. My nebydlíme v té zahradě. **Oni** nebydlí v té zahradě. **Ty** nebydlíš v zahradě.“

Pozor změna! Nová věta: „**Já** čtu knihy. **Ty** čteš knihy. Ty **nečteš** knihy. **Oni** nečtou knihy. Oni si nečtou v té zahradě. **Vy** si nečtete v té zahradě. **My** si nečteme v zahradě.“

doesn't Obdobně pracujeme se slovesy ve třetí osobě čísla jednotného a pomocným slovesem **doesn't**. Připomeneme dětem, že červené „esko“ je s DO velký kamarád, proto mu moc rádo pomůže i s utvořením záporného tvaru slovesa.

Například: „**On** bydlí v domě. *Húu, hoří, u slovesa vyskočí plamínek = červené S.* **Ona** bydlí v domě. Ona **nebydlí** v domě. Červené „esko“ se otočí, vznikne LIVE a děti položí kartičku se záporným tvarem **doesn't** před prostřední pruh. **Ono** nebydlí v domě. Ono nebydlí v zahradě. **On** nebydlí v zahradě.“

Pozor změna! Nová věta: „**Ona** čte knihy. **On** čte knihy. On **nečte** knihy. **Ono** nečte knihy. Ono si nečte v zahradě. **Ona** si nečte v zahradě. **On** si nečte v zahradě.“

Pomůcku **Na slovesa od lesa** můžete používat celý školní rok jako rozcvičku před čtením v učebnici, vypracováním cvičení v pracovním sešitě nebo jako přípravu na test. Sešitek velmi pomáhá k rozlišení tvorby otázky u sloves HAVE a HAVE GOT.

Volné pruhy na konci sešitku jsou určeny k vaší vlastní tvorbě. Vhodná slovní spojení jsou například: SHOP, EAT, SING, WALK, GO / mushrooms. hotdogs. tomatoes. in a choir. by bus. to school. Apod.